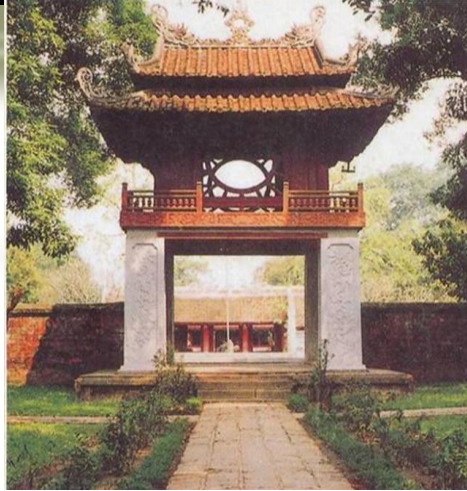

Chương VII

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ VĂN HÓA, ĐẠO ĐỨC VÀ XÂY DỰNG CON NGƯỜI MỚI

1. Khái niệm văn hóa theo tư tưởng Hồ Chí Minh

a) Định nghĩa văn hoá của Hồ Chí Minh

“Vì lẽ sinh tồn cũng như mục đích cuộc sống, loài người mới sáng tạo và phát minh ra ngôn ngữ, chữ viết, đạo đức, pháp luật, khoa học, tôn giáo, văn học, nghệ thuật, những công cụ cho sinh hoạt hằng ngày về mặc, ăn, ở và các phương thức sử dụng. Toàn bộ những sáng tạo và phát minh đó tức là văn hoá. Văn hoá là sự tổng hợp của mọi phương thức sinh hoạt cùng với biểu hiện của nó mà loài người đã sản sinh ra nhằm thích ứng những nhu cầu đời sống và đòi hỏi của sự sinh tồn”.

(Hồ Chí Minh: Toàn tập, t.3, tr. 431)

i

n):

ng.

i

ng.

liên quan

i.

n.

.

i...

2. Quan điểm của Hồ Chí Minh về các vấn đề chung của văn hóa

a) Quan điểm về vị trí và vai trò của văn hóa trong đời sống xã hội

❖ i, thuộc kiến trúc thượng tầng.

❖ a k/t.

➤ C.

2. Quan điểm của Hồ Chí Minh về các vấn đề chung của văn hóa

b) Quan điểm về tính chất của nền văn hóa

c

c

ng

C...

i

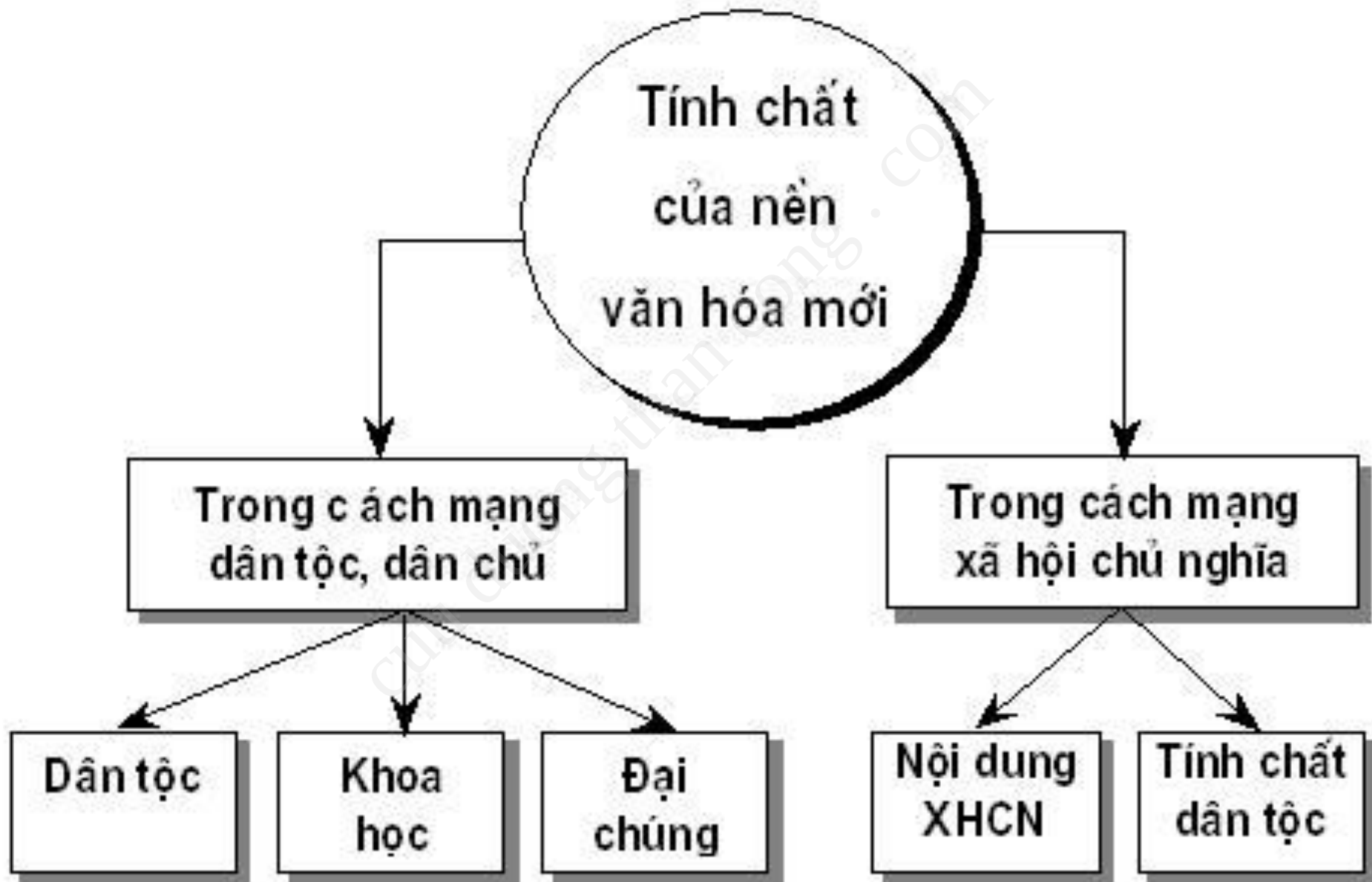
ng nên...

2. Quan điểm của Hồ Chí Minh về các vấn đề chung của văn hóa

c) Quan điểm về chức năng của văn hóa

- ❖ Văn hóa có chức năng đúng đắn và những tình cảm cao đẹp.
- ❖ Văn hóa có chức năng mở rộng hiểu biết, nâng cao dân trí.
- ❖ Văn hóa có chức năng bồi dưỡng nhân thân.

Tính chất của nền văn hóa mới

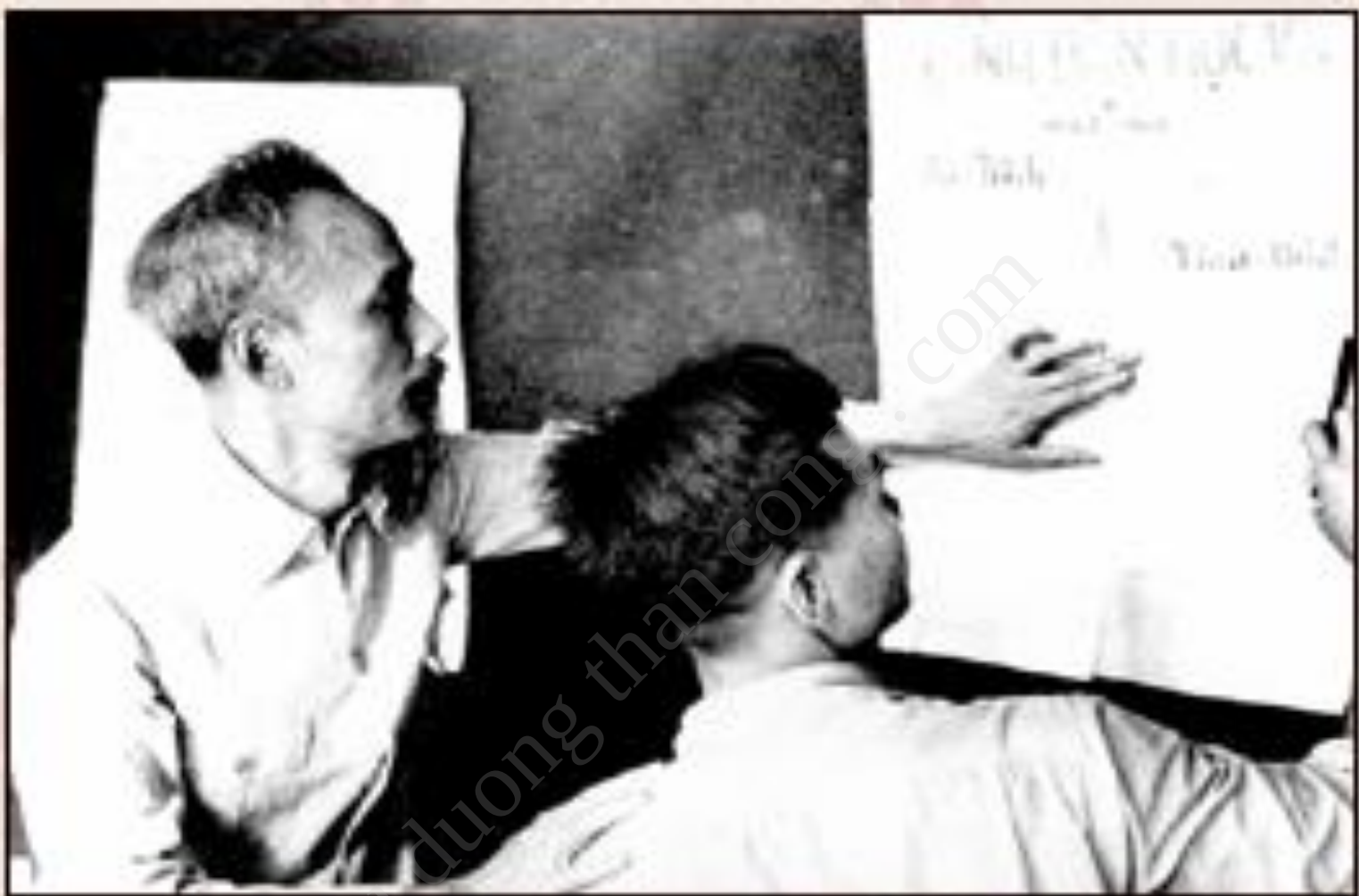

3. Quan điểm của Hồ Chí Minh về một số lĩnh vực chính của văn hóa

a) Văn hóa giáo dục

- Mục tiêu của văn hóa giáo dục: Thực hiện ba chức năng của văn hóa
- Nội dung giáo dục toàn diện
- Phương châm, phương pháp giáo dục

***Chủ tịch Hồ Chí Minh xem bảng thành tích về
công tác Bình dân Học vụ - 48 - 49 của tỉnh
Hà Tĩnh và Thái Bình.***

Chủ tịch Hồ Chí Minh xem bức tranh “Bác Hồ với các cháu thiếu nhi Bắc Trung Nam” của họa sĩ Diệp Minh Châu vẽ bằng máu từ Nam Bộ, dán lên Người.

3. Quan điểm của Hồ Chí Minh về một số lĩnh vực chính của văn hóa

b) Văn hóa văn nghệ

- Văn hóa – văn nghệ là một mặt trận, nghệ sĩ là chiến sĩ.
- Văn nghệ phải gắn với thực tiễn của đời sống nhân dân.
- Phải có những tác phẩm văn nghệ xứng đáng với thời đại mới.

3. Quan điểm của Hồ Chí Minh về một số lĩnh vực chính của văn hóa

c) Văn hóa đời sống

i dung:

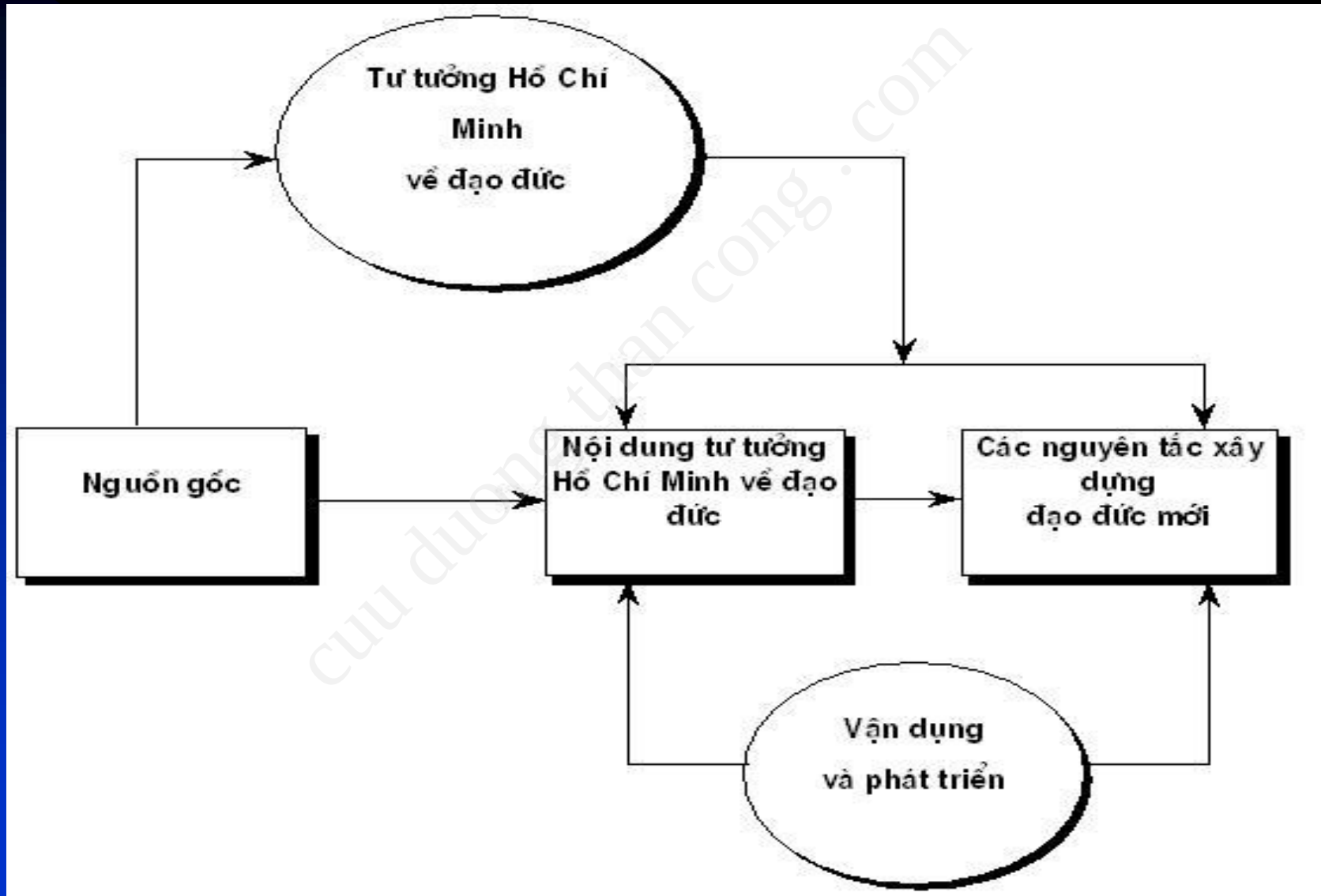
- Đạo đức mới
- Lối sống mới
- Nếp sống mới

u.

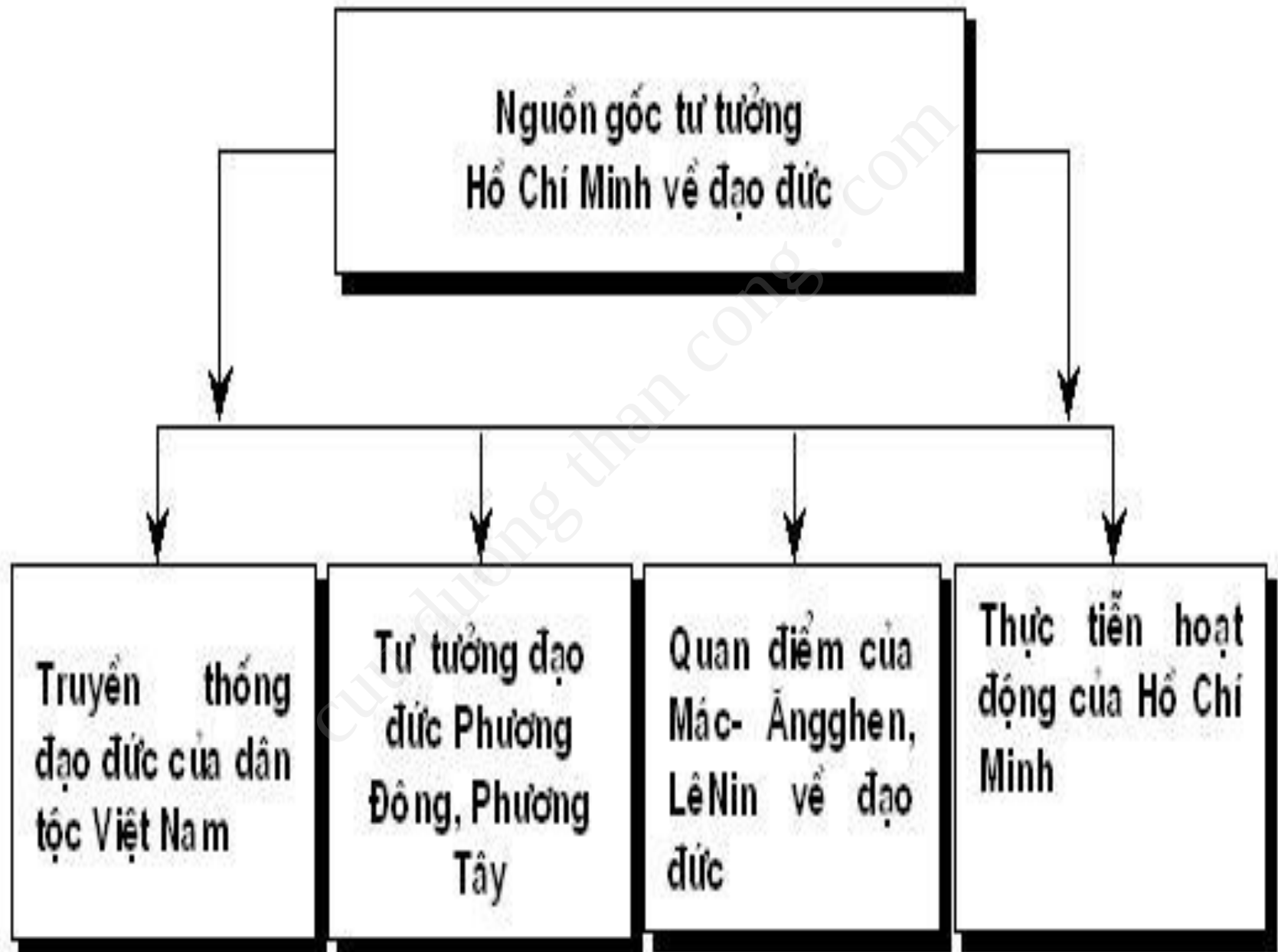
II. TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ ĐẠO ĐỨC

1. Nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức

Tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức

Nguồn gốc

a) Quan điểm về vai trò và sức mạnh của đạo đức

- ❖ t n của người cách mạng
- n...
- Đạo đức là sức mạnh, là tiêu chuẩn hàng đầu của người cách mạng
- i...
- ng...

a) *Quan điểm về vai trò và sức mạnh của đạo đức*

- ❖ hai, đạo đức là nhân tố tạo nên sức hấp dẫn của chủ nghĩa xã hội

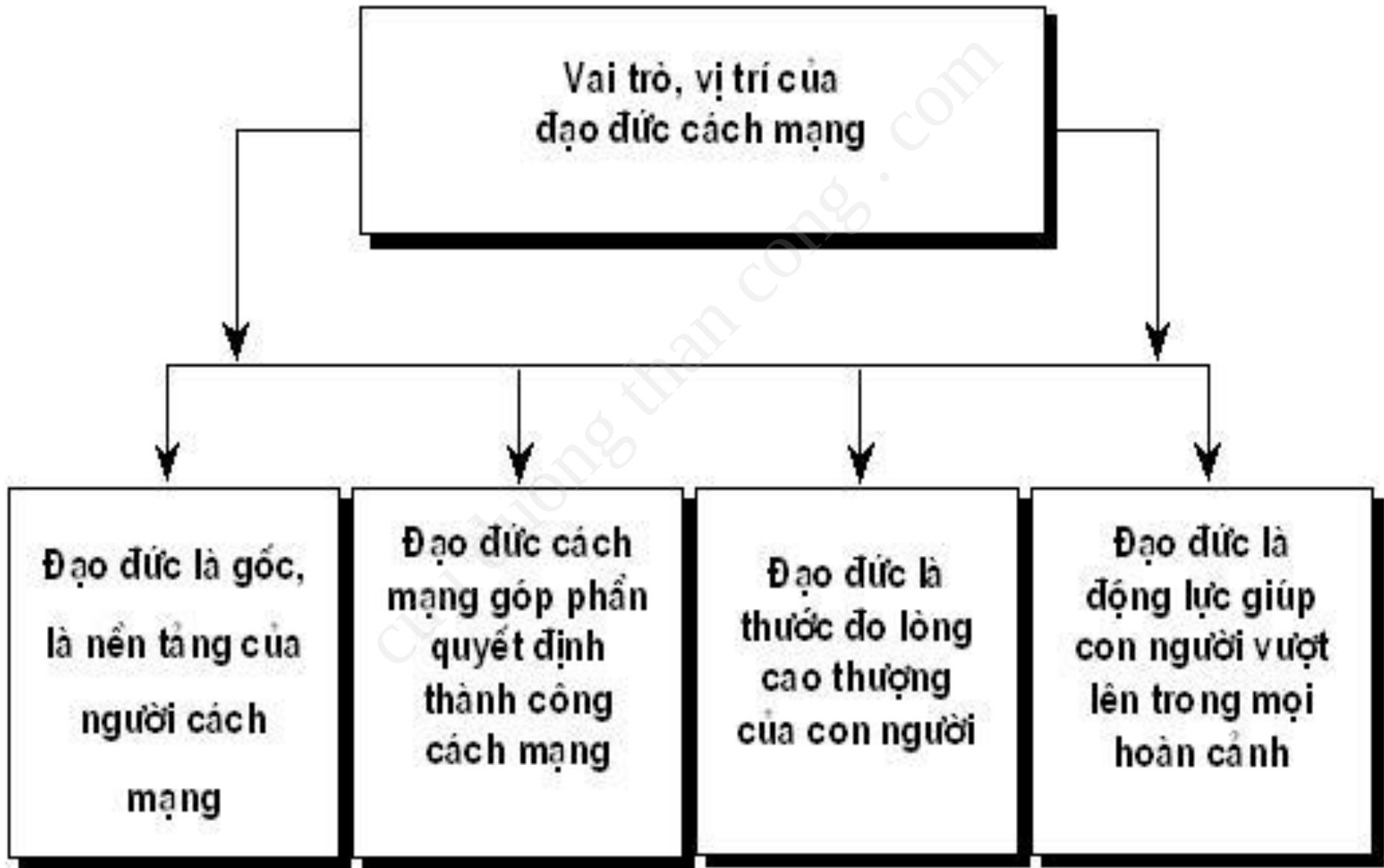
ng c/m...

i ra

i :

Vai trò của đạo đức cách mạng

“Cũng như sông thì phải có nguồn mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc cây héo. Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân”.

(Hồ Chí Minh toàn tập, tập 5 tr 252)

1. Nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức

b) Quan điểm về những chuẩn mực đạo đức cách mạng

- ❖ Trung với nước, hiếu với dân.
- ❖ Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư.
- ❖ Thương yêu con người, sống có tình nghĩa.
- ❖ Có tinh thần quốc tế trong sáng.

**Những phẩm chất đạo đức
cơ bản của con người Việt Nam
trong thời đại mới.**

**Trung với nước,
hiếu với dân**

**Yêu thương
con người**

**Cẩn kiểm liêm
chính, chí công
vô tư**

**Tinh thần quốc
tế trong sáng**

Những phẩm chất đạo đức cơ bản của con người
Việt Nam trong thời đại mới.

Trung với nước, hiếu với dân

1

Đặt lợi ích
cách mạng,
Tổ quốc lên
trên hết

2

Thực hiện tốt
chính sách
của Đảng và
Nhà nước

3

Lấy dân
làm gốc

i dân.

t

n

i PĐ

c,

hai

Minh:
i dân

c.
nơi dân...”

p
ng đi

c

c...

i dân

ng
n

p dân...

i dân”

u...

i dân.

Chủ tịch Hồ Chí Minh trao tặng Trường Võ bị Trần Quốc Tuấn lá cờ “Trung với nước, hiếu với dân”, nhân dịp khai giảng khoá đầu tiên, 26-5-1946.

Bác Hồ căn dặn các chiến sĩ tại đền Hùng “Các vua Hùng đã có công dựng nước, Bác cháu ta phải cùng nhau giữ lấy nước”

❑ Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư

Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư

SỬA ĐỔI LỖI LÀM VIỆC

Viết xong tháng 10-1947.

Ký tên: X.Y.Z.

Nxb. Sự thật xuất bản lần
đầu tiên năm 1948, xuất bản
lần thứ 7, năm 1959.

Theo sách xuất bản
lần thứ 7, năm 1959.

*Chủ tịch Hồ Chí Minh làm việc ở
căn cứ kháng chiến Việt Bắc.*

Trời có bốn mùa xuân, hạ, thu, đông.
Đất có bốn phương đông, tây, nam, bắc.
Người có bốn đức cần, kiệm, liêm, chính.
Thiếu một mùa không thành trời.
Thiếu một phương không thành đất.
Thiếu một đức không thành người.
(Hồ Chí Minh)

a

cuu duong than cong . com

CHỦ TỊCH HỒ CHÍ
MINH GÓP GAO
CÙNG NHÂN DÂN
CỨU GIÚP ĐỒNG BÀO
BỊ ĐÓI, NĂM 1945.

THƯ GỬI ÔNG NGUYỄN KHÁNH TOÀN

Chú Lĩnh¹⁾

Chú ốm đi ốm lại mãi. Mình lo cho sức khỏe của chú. Phải gắng uống thuốc đi cho khỏi, hoặc nhờ thầy thuốc tiêm cho. Chớ để ốm mãi như vậy, chú đã yếu mà anh cũng lo.

Thân ái và quyết thắng.

20/8/47

Thân ái và quyết thắng

Ngày 20 tháng 8 năm 1947

ANH

Bản gốc lưu tại
Bảo tàng Hồ Chí Minh,
bản chụp lưu tại
Viện Hồ Chí Minh.

Thư đánh máy của Chủ tịch Hồ Chí Minh (ký là Anh) gửi chú Lĩnh (Nguyễn Khánh Toàn) ngày 20-8-1947.

1) Tức Hồng Lĩnh, bí danh của ông Nguyễn Khánh Toàn (B.T).

ng

t,

ng

c CSCN...

hai

t...

c...

ba

n

i...

ng

Hội nghị thành lập Liên minh Việt - Miên - Lào, tháng 3/1951
(người ngồi hàng đầu từ trái sang phải: Xu và nu Vông (Lào), Tôn Đức Thắng).

1. Nội dung cơ bản của tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức

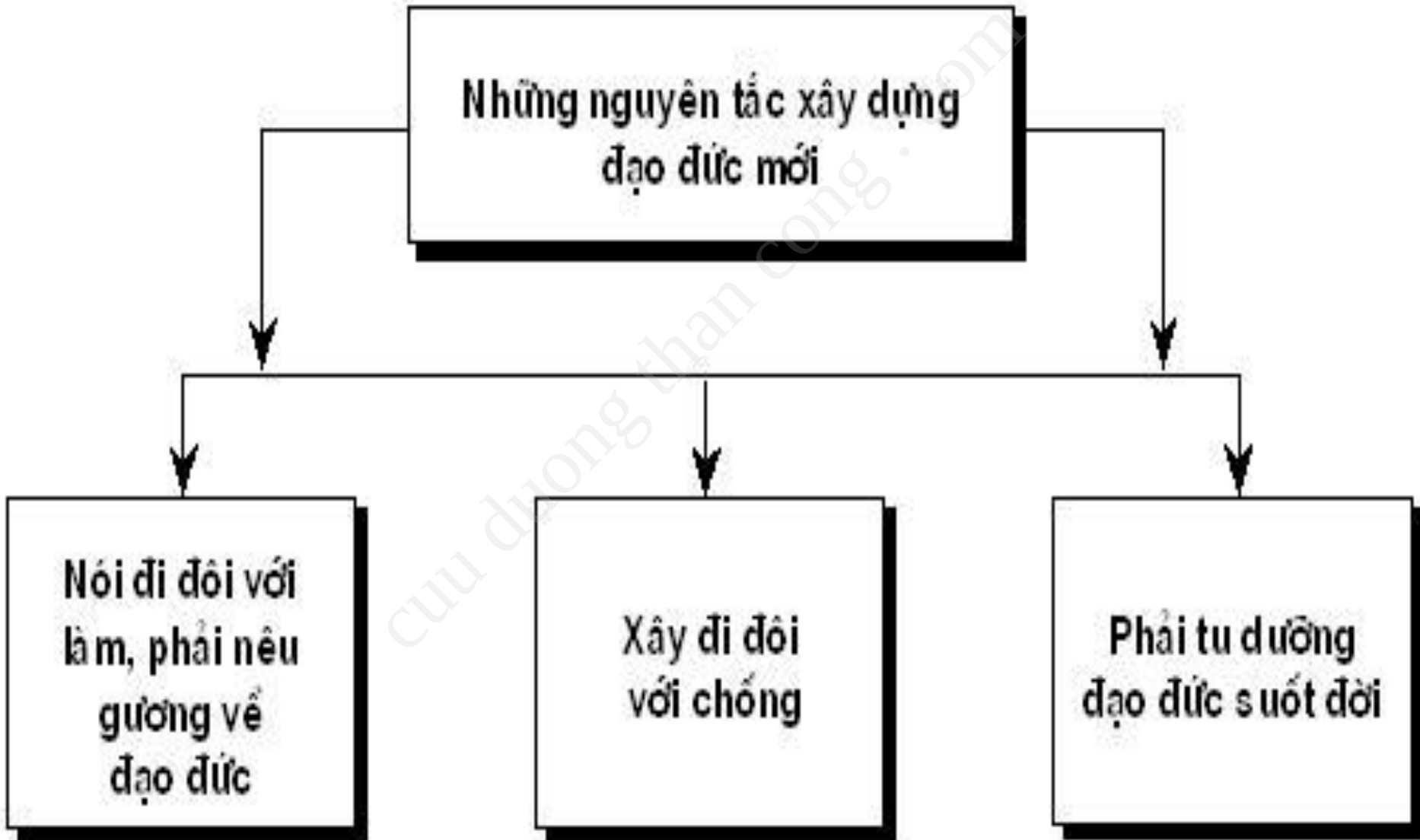
c) Quan điểm về những nguyên tắc xây dựng đạo đức mới

- ❖ Nói đi đôi với làm, phải nêu gương về đạo đức
 - Nói đi đôi với làm - chống thói đạo đức giả
 - Phải nêu gương (tấm gương) về đạo đức
- ❖ *Thứ hai, Xây đi đôi với chống*
 - Xây: xây dựng các giá trị, các chuẩn mực đạo đức mới
 - Chống: chống các biểu hiện, các hành vi vô đạo đức
 - Xây phải đi đôi với chống

c) Quan điểm về những nguyên tắc xây dựng đạo đức mới

- ❖ *Thứ ba, Phải tu dưỡng đạo đức suốt đời*
- Tu dưỡng đạo đức như một cuộc cách mạng trường kỳ, gian khổ.
- Mỗi người cần phải nhìn thẳng vào mình, phải kiên trì rèn luyện, tu dưỡng suốt đời như công việc rửa mặt hàng ngày.
- Việc tu dưỡng đạo đức của mỗi người phải được thể hiện qua mọi hoạt động thực tiễn.

Những nguyên tắc xây dựng đạo đức mới

“Đạo đức cách mạng không phải trên trời sa xuống. Nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hàng ngày mà phát triển và củng cố. Cũng như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong”.

(Hồ Chí Minh: Toàn tập, t. 9 tr. 293)

Cuu duong than cong . com

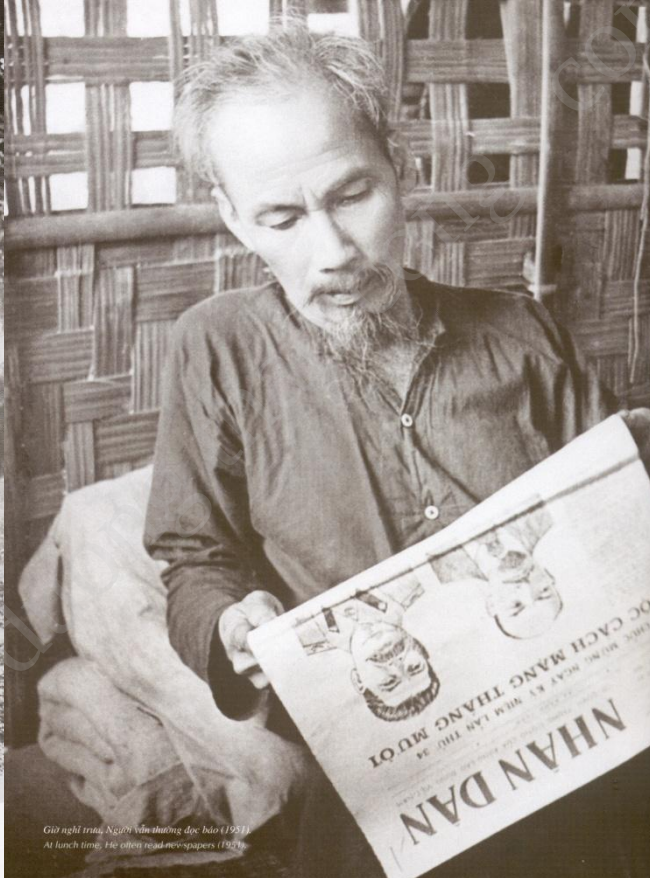
n,
a bông.
y,
nh công.

Minh

Cảnh sinh hoạt của Bác Hồ

Người cuốc đất trồng rau trong vườn Phủ Chủ tịch.
He hoed the garden in the Presidential Palace to plant vegetables.

Giữa nghỉ trưa, Người vẫn thường đọc báo (1954).
At lunch time, He often read newspapers (1954).

Hồ Chí Minh và gia đình ở Phủ Chủ tịch (1954)

II. TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ ĐẠO ĐỨC

2. Sinh viên học tập và làm theo tư tưởng, tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

a) Học tập và làm theo tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh

a) Học tập và làm theo tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh

- Xác định đúng vị trí, vai trò của đạo đức đối với cá nhân
- Tu dưỡng đạo đức theo các phẩm chất đạo đức Hồ Chí Minh
 - Yêu tổ quốc, yêu nhân dân
 - Cần cù, sáng tạo trong học tập
 - Sống nhân nghĩa, có đạo lý

a) Học tập và làm theo tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh

- Tu dưỡng đạo đức theo các nguyên tắc đạo đức Hồ Chí Minh
 - Kiên trì tu dưỡng đạo đức cách mạng.
 - Nói và làm đi đôi với nhau.
 - Kết hợp cả xây dựng đạo đức mới với chống các biểu hiện suy thoái về đạo đức.
- Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh.

2. Sinh viên học tập và làm theo tư tưởng, tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

b) Nội dung học tập theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

- Phương pháp học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh.
- Điều kiện đảm bảo học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh.

b) Nội dung học tập theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

❖ p GPDT, GPGC, GPCN.

❖ ng.

ng

❖ a nhân dân,
nhân
i con

❖ i.

❖ n
t

ng.

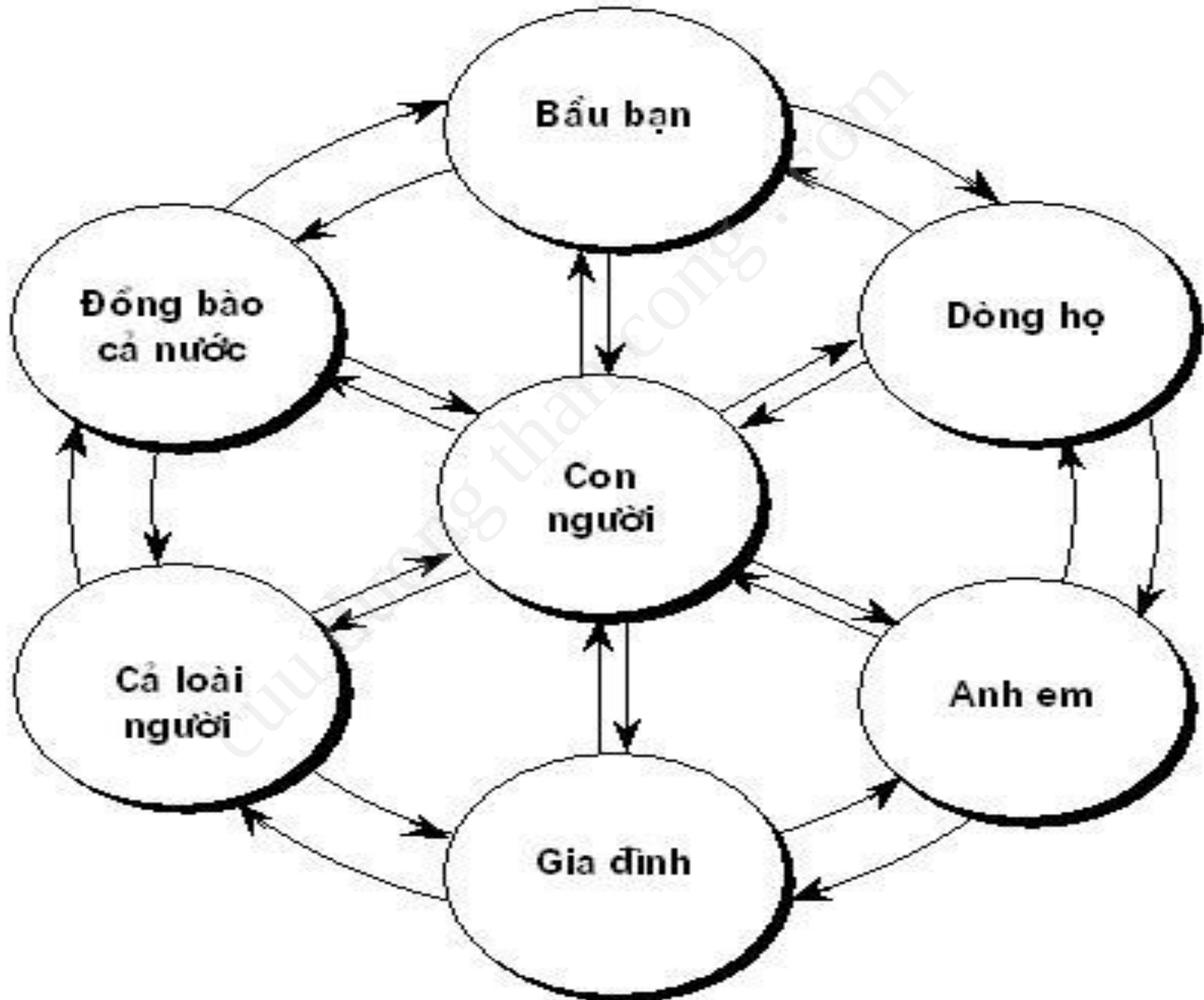
III. TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ XÂY DỰNG CON NGƯỜI MỚI

1. Quan niệm của Hồ Chí Minh về con người

a) Hồ Chí Minh thường nói tới con người cụ thể, lịch sử.

b) Hồ Chí Minh khẳng định bản chất con người mang tính xã hội.

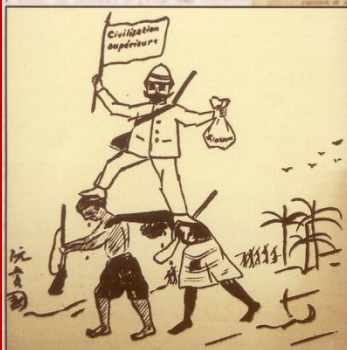
Quan điểm của Hồ Chí Minh về chữ “người”

THÀNH ĐÔ HỒ QUY NHƠN HẠC LẬP TỰ DO
Nothing is more precious than independence and freedom

Tranh châm biếm của Nguyễn Ái Quốc
trên báo Người cùng khổ:
Cartoons by Nguyen Ai Quoc in the
periodical Le Paria:

Vân minh bẽ trên! (Số 2, ngày 1/5/1922).
Superior civilization! (No. 2, May 1, 1922).

Mau lén đi hành! (Số 5, ngày 1/8/1922).
Go quickly! (No. 5, August 1, 1922).

Báo Người cùng khổ (Le Paria). Cơ quan ngôn luận của Hội Liên hiệp thuộc địa do Nguyễn Ái Quốc và một số
nhà cách mạng sáng lập, phát hành trong những năm 1922-1926 (Số 24 tháng 4/1924).
Periodical Le Paria, the mouthpiece of the Union Intercolonial founded by Nguyen Ai Quoc and other revo-
lutionaries, published from 1922-1926 (No. 24, 4/1924).

Người nô lệ

CÔNG NHÂN ĐÓN ĐIỆN CAO SU NAM BỘ TRONG GIỜ LÀM VIỆC.

CẢNH SỐNG CỰC KHỔ CỦA NGƯỜI NÔNG DÂN VIỆT NAM CUỐI THẾ KỶ 19 ĐẦU THẾ KỶ 20.

Người công nhân

CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH THĂM NHÀ MÁY DỆT '8-3', 8-3-1965.

Bác Hồ với tầng lớp trí thức

Thương yêu, quý trọng con người

CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH CÙNG CÁC CHÁU THIẾU NHI HÀ NỘI, 9-4-1960.

Chủ tịch Hồ Chí Minh gặp gỡ các cháu thiếu nhi và những người bạn Pháp trong dịp sang thăm nước Cộng hoà Pháp, năm 1946.

*Chủ tịch Hồ Chí Minh thăm gia đình ông
Ôbrắc, một người bạn Pháp trong dịp Người
thăm nước Pháp, năm 1946.*

b) Hồ Chí Minh khẳng định bản chất con người mang tính xã hội.

- Để sinh tồn, con người phải lao động sản xuất.
- Trong quá trình lao động, sản xuất các mối quan hệ được xác lập.
- Con người vừa là chủ thể, vừa là sản phẩm của lịch sử.
- Con người là tổng hợp các quan hệ xã hội từ hẹp đến rộng.

2. Quan điểm của Hồ Chí Minh về vai trò của con người và chiến lược "trồng người"

a) Quan điểm của Hồ Chí Minh về vai trò của con người.

- Con người là vốn quý nhất
- Con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực của cách mạng

2. Quan điểm của Hồ Chí Minh về vai trò của con người và chiến lược "trồng người"

b) Quan điểm của Hồ Chí Minh về chiến lược "trồng người".

- ... một chiến lược.
- Chiến lược "trồng người" là một trọng tâm, một bộ phận hợp thành của chiến lược phát triển kinh tế - xã hội.
- Để thực hiện chiến lược "trồng người" phải coi trọng vai trò của giáo dục và đào tạo.

“Trồng người”- chiến lược hàng đầu của CM

Kết luận

```
graph TD; A[Kết luận] --> B[Sáng tạo lý luận của chủ tịch Hồ Chí Minh]; A --> C[Ý nghĩa của việc học tập];
```

**Sáng tạo
lý luận
của chủ tịch
Hồ Chí Minh**

**Ý nghĩa của
việc học tập**

**HẾT
CẢM ƠN CÁC BẠN ĐÃ CHÚ Ý
LẮNG NGHE**